

תנא¹ בנס היה עומד – The B'raishah taught; It existed by means of a miracle

OVERVIEW

Our גמרא cites a ברייתא that the התיכון (which went through all three sides of the משכן) was a miracle. תוספות offers a dissenting view.

אומר רבינו יצחק דהכא דקאמר שבריה התיכון היה מסבב ג' רוחות² -

The ר"י says that the גמרא here which states that the (single) middle bar encircled all three sides of the משכן; this ברייתא -

פליגא אברייתא דמלאכת המשכן דהתם³ אמר שלא היה נס אלא היו שם חמשה -

Argues with the ברייתא of מלאכת המשכן, for there it states that there was no miracle, rather there were five bars there on each wall -

שנים למעלה אחד מתחיל מתחילת אורך המשכן עד חציו -

Two bars above the midpoint of the קרשים; one began from the beginning of the length of the משכן wall till the halfway point -

והשני מתחיל משם ואילך עד סוף הרוח וכן למטה היו שני בריחים כזה הענין -

And the second upper bar began from there on, until the end of that side, and similarly below the midpoint of the קרשים there were two bars in a similar manner (two bars per wall) -

אבל האמצעי היה הולך מרוח מזרח עד רוח מערב והיינו מן⁴ הקצה אל הקצה -

But the middle בריה went from the east side (of both the north and south walls) until the west side, and that is the meaning of מן הקצה אל הקצה (from one end to the other end)

ולא היה מקיף⁵ כל שלש רוחות:

But it did not encircle all three sides (so a נס was not needed).

SUMMARY

There was either one התיכון בריה which miraculously encircled all three sides (our גמרא), or there were three התיכון; each on one side (ברייתא דמלאכת המשכן)

THINKING IT OVER

Why was it necessary for תוספות to mention the upper and lower בריחים?

¹ This 'תוס' ד"ה דל should precede the previous תוס'.

² See רש"י ד"ה בנס. The גמרא does not state explicitly that it encircled all three sides, merely עומד בנס.

³ פ"א ה"ו.

⁴ וְהַבְּרִיחַ הַתִּיכוֹן בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים מִבְּרֶחַ מִן הַקְּצֵה אֶל הַקְּצֵה, reads, שמות (תרומה) כו, כח.

⁵ There was a separate התיכון בריה for each side.